Х. Б. Джурик,
аспірант кафедри фінансів,
Національний університет "Львівська політехніка", м. Львів, Україна
ORCID ID: 0000-0002-7100-8128

DOI: 10.32702/2306-6806.2019.8.82

ФОРМУВАННЯ РАЦІОНАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОЇ СТРУКТУРИ УПРАВЛІННЯ ОТГ

Kh. Dzhuryk,
postgraduate student of the Department of Finance, National University "Lviv Polytechnics", Lviv, Ukraine

FORMATION OF RATIONAL ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC STRUCTURES
OF MANAGEMENT OTG

Статтю присвячено дослідженню питань щодо формування раціональної організаційно-економічної структури управління об'єднаних територіальних громад (ОТГ). У контексті дослідження встановлено, що у організації системи ОТГ доцільно вивчати цикл "наука — виробництво — збут — фінанси". Відтак ОТГ включатиме організацію науково-технічного розвитку виробництва, оновлення асортименту, номенклатури кінцевої продукції на підприємствах-учасниках ОТГ, удосконалення технологічного процесу, збут продукції та послуг у всіх підрозділах ОТГ, управління фінансами ОТГ та інші питання. Поряд з раціональною організаційно-економічною структурою управління окреслено чотири системи організації управління виробництвом, науковим потенціалом, збутом і фінансами ОТГ. Запропоновано основні функції системи управління ОТГ. Побудована раціональна організаційно-економічна структура об'єднання територіальних громад створюватиме сприятливі умови для розвитку замкнутого процесу відтворення та забезпечення управління ОТГ на всіх стадіях її стратегічного розвитку.

The rational organizational and economic structure of the united of territorial communities will create favorable conditions for the development of a closed process of reproduction and ensuring the management of UTC.

It is established that when organizing the system of UTC it is expedient to study the cycle "science — production — sales — finance". Therefore, UTC should include the organization of scientific and technological development of production, updating of assortment, nomenclature of final products at the enterprises participating in UTC, improvement of the technological process, sales of products and services in all sections of the UTC, management of UTC finances and other issues.

Along with the rational organizational and economic structure of management, there are four systems of organization of production management, scientific potential, sales and finance of UTC, ie, rational organization and management in UTC. The first system — the organization of management of science and technology UTC, which will provide a highly effective, uninterrupted, integrated management of all processes of research to the introduction of new products into production. The second system — the organization of production management in the UTC will create the prerequisites for ensuring the continuity of the production process at low cost. The third system — the rational organization of sales management in the UTC will take into account the acceleration of the overall process of reproduction, from the development of products to their implementation in markets with high financial results. The fourth system is the organization of financial management of UTC. When developing a strategy for the effective management of OTF finances, attracting investment from external and internal sources is an essential element of their activity. In the course of the research, the main functions of the control system of UTC are proposed.

The constructed rational organizational and economic structure of the united of territorial communities will create favorable conditions for the development of a closed process of reproduction and ensuring the management of UTC at all stages of its strategic development.

Ключові слова: об'єднання територіальних громад, управління, організаційно-економічна структура, наука, виробництво, фінанси, збут.

Key words: united of territorial communities, management, organizational and economic structure, science, production, finance, sales.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Раціональна організаційно-економічна структура об'єднання територіальних громад створюватиме сприятливі умови для розвитку замкнутого процесу відтворення та забезпечення управління ОТГ. Тобто необхідно створити умови для того, щоб кожна ОТГ згідно з об'єктивним єдиним процесом інтенсивного розширеного відтворення разом із функціонуючими в її складі юридично і економічно самостійними підприємствами, організаціями та установами перетворилася в єдиний чітко керований і водночас гнучкий організм.

Тому питання, які пов'язані з формуванням раціональної організаційно-економічної структури управління ОТГ є актуальними.

АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Вітчизняна школа раціонального управління фінансами об'єднаних територіальних громад розвивається на основі досліджень І. Бланка, І. Алексєєва, О. Амоші, Б. Андрушківа, М. Білопольського, М. Бондарчук [1], О. Величка [2], М. Войнаренка, О. Гончар [3], Н. Демчук, А. Катан, М. Кизима, М. Козоріз, О. Кузьміна [7], А. Крисоватого, М. Крупки, Т. Смовженко, О. Мороза, В. Федоренка, Н. Хрущ, А. Череп, А.А. Йенса [10] та багатьох інших вчених.

Серед сучасних досліджень даної проблеми слід виділити роботи Баранецького Т., Вінницької О., Карпінського Б. [6], Лебеде Г., Куценко Т. [8], Хорошун В. та багатьох інших вчених і практиків, які по-різному розглядають питання, які пов'язані з побудовою раціональної організаційно-економічної структури управління об'єднаних територіальних громад.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є, по-перше, побудувати раціональну організаційно-економічну структуру управління об'єднаними територіальними громадами, по-друге, встановити, чи під час організації системи ОТГ доцільно вивчати цикл "наука — виробництво — збут — фінанси", по-третє, запропонувати основні функції системи управління ОТГ.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Раціональну організацію управління ОТГ визначають об'єктивні фактори, обмін яких має велике значення для якості управління. Вони пов'язані, насамперед, з місцем цієї ОТГ у галузях економіки України, особливостями умов її відтворення та основою організаційно-економічної структури.

Встановлено, що при організації системи ОТГ доцільно вивчати цикл "наука — виробництво — збут — фінанси" [1]. Отже, ОТГ повинна включати організацію науково-технічного розвитку виробництва, оновлення асортименту, номенклатури кінцевої продукції на підприємствах-учасниках ОТГ, удосконалення технологічного процесу, збут продукції та послуг у всіх підрозділах ОТГ, управління фінансами ОТГ та інші питання.

В ОТГ спрямовується процес відтворення на безперервний та динамічний ріст виробництва, який забезпечує випуск кінцевої продукції та надання послуг, що відповідає попиту споживача. Саме за таких умов в ОТГ можна здійснити необхідний цикл "наука — виробництво — збут — фінанси". Це можна досягти, якщо управління ОТГ буде зосереджене на тих основних напрямках, що мають найбільше значення для реалізації економічної стратегії розвитку процесу відтворення всього об'єднання територіальних громад.

У цьому контексті, основними напрямками подальшого підвищення ефективності організації управління ОТГ у регулюванні всього циклу інтенсивного розширеного відтворення можуть бути: вдосконалення організації фінансів та економічних процесів ОТГ як основи організації управління, формування ефективних основних підприємств та раціональна організація управління ними, організація ефективних зв'язків голови ОТГ з керівниками підприємств та здійснення відповідальності функціональних керівників за певні процеси, удосконалення організації управління окремими стадіями процесу відтворення в ОТГ.

У зв'язку з цим, визначено, що основними завданнями формування раціональної організаційно-економічної структури ОТГ можуть бути:

- організаційно-економічне обґрунтування включення до складу об'єднання територіальних громад науково-технічних, збутових, фінансово-кредитних та зовнішньоторговельних підрозділів;
- удосконалення та формування ефективної структури виробництва з погляду профілю, спеціалізації, розмірів, кількості підприємств ОТГ;
- ефективний розподіл відповідальності між виробничими ланками та виробництвом;
- створення організаційно-економічних передумов ефективної взаємодії між суб'єктами ОТГ.

Поряд з раціональною організаційно-економічною структурою управління розглянуто чотири системи організації управління виробництвом, науковим потенціалом, збутом і фінансами ОТГ, тобто раціональну організацію та управління в ОТГ.

Перша система — організація управління наукою та технікою ОТГ. Отже, успішне здійснення стратегії розвитку в ОТГ залежить від того, як можна забезпечити високу економічну ефективність науки та техніки. Важливою передумовою при цьому є організація процесу оновлення виробництва із застосуванням науково-технічних експериментів. Управління наукою і технікою у ОТГ необхідно організувати так, щоб забезпечувалося високоефективне, безперервне, комплексне управління всіма процесами науково-дослідних робіт до впровадження нової продукції у виробництво.

Визначено, що основними завданнями при організації управління наукою та технікою на рівні ОТГ можуть бути:

- створення такої організації, яка дозволить голові ОТГ повністю здійснювати розвиток науки та техніки;
- раціональне та єдине керівництво науково-технічними потужностями;

— комплексне управління процесом оновлення виробництва шляхом використання гнучких організаційних форм;

— створення умов для покращання співвідношень між витратами та доходами під час науково-технічної роботи і для ефективного використання матеріального та інтелектуального потенціалу в галузі науки та техніки.

Отже, правильна організація науково-технічних робіт в ОТГ створюватиме сприятливі умови для здійснення процесу оновлення виробництва та збуту продукції на високому рівні та за короткий термін.

Водночас дослідження акцентує увагу на тому, що для оволодіння процесом оновлення (розробка і впровадження нових виробів, модернізація основних фондів, впровадження нових технологій) суб'єкти ОТГ повинні мати відповідні потужності (НДДКР, проектування, виробництво засобів раціоналізації тощо).

У суб'єктів ОТГ під науково-дослідним та дослідно-конструкторським потенціалом необхідно розуміти чисельність, кваліфікацію, ефективність праці працівників у сфері НДДКР, ступінь оснащення устаткування, рівень управління ним і організація. Під час впровадження нових виробів та технологій повинен забезпечуватися тісний зв'язок з відтворенням основних фондів. Наявний потенціал необхідно використовувати також при проведенні ремонтних робіт з реконструкції та модернізації. Модернізація виступає головною формою відтворення основних фондів в інтересах підвищення ефективності виробництва. Вона передбачає тісний взаємозв'язок між інвестиціями в оновлення основних фондів та капітальний ремонт. Кожен суб'єкт ОТГ повинен мати потужності, що забезпечують виробництво передбачуваного випуску продукції.

Встановлено, що доцільно в об'єднанні територіальних громад створити централізований потенціал НДДКР, який використовуватиметься для прикладних фундаментальних досліджень і процесів оновлення, які мають важливе значення для розвитку ОТГ. На окремих суб'єктах ОТГ доцільно також мати потенціали НДДКР, які будуть орієнтуватися на обслуговування та удосконалення виробів та технологій. Необхідно зберігати та нарощувати цей потенціал з метою наукового насичення процесу виробництва.

Науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи суб'єктів ОТГ доцільно віднести у підпорядкування заступника ОТГ з науки і техніки (важливими передумовами при цьому є сфери розвитку НДДКР). Якщо у науково-дослідницьких та дослідно-конструкторських роботах буде зайнято декілька сотень осіб при високій інтенсивності дослідницьких робіт, для яких характерним є швидка зміна умов збуту, доцільно створити науковий підрозділ (відділ НДДКР) при ОТГ. Одним із шляхів удосконалення науково-дослідної роботи може бути зв'язок ОТГ на контрактній основі з закладами вищої освіти або Академіями наук.

Друга система — організація управління виробництвом в ОТГ. У контексті дослідження окреслено, що раціональна організація управління виробництвом у ОТГ створить передумови для того, щоб забезпечити безперервність виробничого процесу з низькими витратами, а також випуск високоякісної продукції, що відповідатиме умовам договору, освоювати гнучку перебудову виробництва у відповідності зі змінами умов ринку, досягти ефективності виробництва та економії матеріалів, кращого використання основних фондів у разі впровадження нових виробів, машин, устаткування та технологій, а також ефективно використовувати трудові ресурси. Водночас необхідно виходити з того, що виробничий процес здійснюється на підприємствах ОТГ, і директори підприємств нестимуть за це повну відповідальність.

Встановлено, що на рівні об'єднання територіальних громад управління виробничим процесом буде означати:

— розробку пропозицій до виробничої програми ОТГ та її підприємств, яка забезпечуватиме ефективний випуск високоякісної продукції та вимагатиме мобілізації матеріальних та інтелектуальних ресурсів ОТГ;

— ефективна організація і управління відносинами кооперації та інтеграції виробництва між підприємствами ОТГ;

— своєчасне вирішення проблем, що виникають у підприємств ОТГ у виконанні виробничих програм, а також сприяння у вирішенні цих проблем;

— узагальнення кращого досвіду роботи виробництва, а також розробку та впровадження відповідних правил в організаційній сфері для ефективного управління виробництвом, включаючи профілактичні заходи з попередження та ліквідації аварій;

— координацію та безпосереднє керівництво важливими ділянками роботи при впровадженні нових виробів тощо.

Поряд з цим дослідження враховує аспекти, що організація виробництва є однією з основних завдань всієї управлінської діяльності суб'єкта ОТГ, який отримує завдання, разом з партнерами з кооперації організовує його виконання. Здійснення виробництва у ОТГ повинно охоплювати всі види діяльності, спрямовані на виконання річних завдань. Тому управління всередині суб'єкта ОТГ може включати завдання оперативного планування та управління виробництвом.

Так, управління виробництвом у суб'єктів ОТГ скеровуватиметься на вирішення питань з: організації управління виробництвом у суб'єкта ОТГ, організації диспетчерської діяльності, а за безперервного режиму роботи — системи управління змінами, упорядкування управлінських відносин між директором підприємства (суб'єкта) і керівником з виробництва, а також керівником виробничих ланок.

Третя система — раціональна організація управління збутом в ОТГ враховуватиме прискорення сукупного процесу відтворення, починаючи від розробки виробів до їх реалізації на ринках з високими фінансовими результатами. У зв'язку з цим, виникають питання стосовно єдиного управління експортом, а також збутом продукції на внутрішньому ринку. На думку автора, підрозділи ОТГ зі збуту активно впливатимуть на формування виробничого профілю і програми науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт. Збутовий підрозділ в ОТГ забезпечуватиме дієве вивчення ринку та збуту продукції, раціональні комерційні процеси підготовки контрактів, отримання замовлень, а також ефективне обслуговування споживачів. Так, можна вирішувати проблеми скорочення термінів виконання замовлень, швидкого пристосування до зміни кон'юнктури світового ринку, поліпшення обслуговування споживачів.

Обґрунтовано, що необхідна гнучкість для здійснення збуту та експорту продукції у багатьох випадках вимагатиме швидкої перебудови виробництва, змін у технології та організації виробництва, які відповідатимуть ситуації на ринку, а також врахування співвідношення витрат та результатів. Усе це представлятиме вимоги до всієї системи управління і до кожного працівника зокрема. Важливим напрямом удосконалення діяльності зі збуту продукції є використання функціональних керівників, які відповідатимуть за зовнішній ринок.

У цьому контексті визначено, що для ефективного функціонування доцільним є впровадження організаційно-економічної структури управління ОТГ і систем організації управління виробництвом, науковим потенціалом, збутом та фінансами ОТГ і її суб'єктів, які водночас можуть вирішити завдання, пов'язані з:

— удосконаленням основної організаційно-економічної структури, що відповідає якісним змінам у розподілі праці та кооперуванні на всіх стадіях процесу відтворення;

— створенням науково-технічного потенціалу та раціональної організації роботи працівників з метою підвищення їх творчої активності;

— організацією кооперованих зв'язків всередині ОТГ і між іншими господарюючими суб'єктами;

— пошуками комплексних організаційних рішень для поліпшення організації виробництва та управління, використовуючи елементи диджиталізації;

— створенням передумов у системі організації економіки і управління для інтеграції збуту;

— удосконаленням управління ОТГ для виконання завдань регіональної взаємодії органів управління на всіх стадіях процесу відтворення та між ними;

— раціональним організаційним взаємозв'язком управління стадіями відтворення та технологічними лініями, забезпеченням безперервності процесу комплексного управління з використанням відповідної техніки.

Разом з цим, організація управління збутом у суб'єктів ОТГ залежить від централізації процесів збуту в рамках всієї структури ОТГ, розмірів та місця суб'єкта в процесі відтворення, ступеня спеціалізації виробництва, а також асортименту та специфічних вимог, що висувуються до виробів та послуг для використання на внутрішньому та зовнішньому ринках.

Отже, суб'єкти ОТГ розроблятимуть та впроваджуватимуть такі організаційні рішення, які дозволили б підвищити ефективність торгово-збутової діяльності в процесі відтворення. Це стосується організації збуту, а також структури та місця відповідальних за збут у системі управління ОТГ. Важливо, щоб обсяг реалізованої на ринку продукції збільшувався за тих самих або менших витрат. Під час організації вивчення кон'юнктури ринку завжди необхідно враховувати, що завдання це комплексне, і над його вирішенням працюють всі підрозділи ОТГ.

Четверта система — організація управління фінансами ОТГ. Під час формування стратегії ефективного управління фінансами ОТГ актуальним елементом їхньої діяльності є залучення інвестицій із зовнішніх та внутрішніх джерел. Цей процес ускладнений певними факторами і потребує чіткої стратегії та обґрунтування кожного етапу здійснення, при особливій увазі до спільного інвестування у різних типах його реалізації. Формування організації управління фінансами об'єднаних територіальних громад зумовлена низкою важливих чинників.

1) фінанси об'єднаної територіальної громади охоплюють територію декількох населених пунктів;

2) відсутній досвід управління фінансами об'єднаної територіальної громади;

3) запроваджуються прямі міжбюджетні відносини між бюджетом об'єднаної територіальної громади та державного бюджету;

4) відбувається концентрація значних фінансових ресурсів у бюджеті об'єднаної територіальної громади [1; 4; 5].

Спільне інвестування ОТГ пропонується розглядати як процес вкладення майнових та інтелектуальних цінностей у суб'єкти, які є учасниками ОТГ із залученням внутрішніх та зовнішніх джерел за різних умов середовища, у якому таке об'єднання перебуває. Держава та банки є найдавнішими учасниками процесу інвестування. Вони створюють умови та забезпечують розвиток і вдосконалення системи грошово-кредитних відносин. У фокусі спільного інвестування, держава може брати участь у окремих проектах, зокрема соціального спрямування. Також держава може виступити стабілізаційним гарантом, який своєю участю надає окремим ідеям більший рівень довіри, тощо. Банки також мають у своїй основі численні підходи до інвестування загалом та у конкретних проявах як спільне інвестування.

Очевидно, потреба в інвестиціях різних учасників чи проектів, що реалізуються у рамках ОТГ завжди не

може задовольнятися лише силами самих учасників (в т.ч. фінансових інституцій). Тому тут постає необхідність у використанні нових джерел залучення, переліком, грошових ресурсів. Одним із них є краудфандинг, який разом із більш складним по процесу реалізації — краудінвестингом посідають відчутне місце на ринку краудфінансових технологій.

У контексті дослідження встановлено, що під час формування раціональної організаційно-економічної структури управління в ОТГ необхідно враховувати визначені умовами відтворення і управління фактори:

— місце в системі управління ОТГ (економічна самостійність, здійснення завдань ОТГ);

— територіальне розташування (віддалення від апарату управління ОТГ);

— розміри підприємства та економічний потенціал (велике, середнє, мале підприємство);

— технологія та організація виробництва;

— вид та особливості виробів та послуг (споживчі товари, засоби виробництва, послуги фінансового характеру тощо);

— ступінь спеціалізації виробництва, включаючи трудові ресурси та устаткування;

— виконання завдань на окремих стадіях процесу відтворення (науково-дослідні установи, підрозділи зовнішньої торгівлі, фінансово-кредитні учасники тощо).

Відтак в організаційній роботі суб'єктів об'єднання територіальних громад необхідно враховувати такі основні моменти:

— підготовка та здійснення заходів у галузі організації економіки та управління повинні бути скеровані на раціональне та ефективне виконання завдань, які встановлені суб'єктам;

— необхідно розробляти та впроваджувати комплексне організаційне рішення. Йдеться про узгоджені заходи організації процесу відтворення на всіх його стадіях, включаючи забезпечення необхідних пропорцій, створення організаційно-господарських та організаційно-виробничих одиниць (розподіл на виробничі ланки, цехи та ділянки), визначення структури управління та здійснення важливих управлінських процесів, а також щодо організації, обробки інформації з використанням інструментів диджиталізації;

— всі організаційні рішення суб'єктів повинні правильно відтворювати специфіку всіх процесів та органічно поєднуватися з організацією всієї ОТГ.

Разом з цим, запропоновані основні функції системи управління ОТГ, які полягають у:

— розробці та реалізації плану розвитку ОТГ на довготривалу перспективу; при цьому основними напрямками є розробка продукції, виробів та технологій, реконструкція та модернізація основних фондів, розширення сфери збуту та необхідні зміни в трудових ресурсах, а також пов'язані з ними зміни у поділі праці та кооперації, а також розробка стратегії надання фінансових послуг тощо;

— раціональній організації всіх стадій процесу відтворення та управління ним, а також коопераційних зв'язків всередині ОТГ з метою чіткого виконання завдань та прискорення всього виробничого циклу;

— забезпеченні єдиного та гнучкого управління, плануванні роботи ОТГ, удосконаленні організації економіки та управління згідно з виконанням державних програм розвитку ОТГ;

— відборі, перевірці та постійному підвищенні професійної кваліфікації керівників з метою формування стабільних, ефективних управлінських колективів у системі ОТГ.

ВИСНОВКИ І ПЕРСПЕКТИВИ

Результати досліджень організації суб'єктів ОТГ визначили необхідність побудови раціональної організаційно-економічної структури управління ОТГ загалом та системи організації управління виробництвом, нау-

ковим потенціалом, збутом продукції і послуг, фінансами суб'єктів (учасників) ОТГ. У результаті чого, розглянуто побудову чотирьох систем організації управління виробництвом, науковим потенціалом, збутом і фінансами ОТГ, запропоновані основні функції системи управління ОТГ.

Подальші дослідження базуватимуться на огляді питань стосовно розроблення ефективної стратегії управління фінансами ОТГ з метою пошуку дієвих інструментів ефективного стратегічного розвитку науки, виробництва і збуту в ОТГ та її учасників.

Література:

1. Bondarchuk, M. (2015), "Approaches to ranking causes of management crises in an industrial and commercial association", *Economics, Entrepreneurship, Management*, vol. 2, no. 1, pp. 15—21.
2. Velychko, O. (2014), "Integrated modeling of solutions in the system of distribution logistics of a fruit and vegetable cooperative", *Business: Theory and Practice, Verslas: Theory and Practice*, vol. 15, no. 1 4, pp. 362—370.
3. Гончар О.І. Теоретичні засади формування ефективної системи управління економічним потенціалом підприємства, "Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки", 2018, 6 (1), с. 207—209.
4. Джурик Х.Б. Зарубіжний досвід фінансування місцевого самоврядування/ Електронне наукове фахове видання з економічних наук "Modern Economics", 2018, № 12, с. 69—74.
5. Демчук Н.І. Механізм планування стратегічного розвитку на рівні суб'єктів господарювання, "Агросвіт", 2009, № 13, с. 42—48.
6. Карпінський Б., Герасименко О. Економіко-організаційний механізм державного управління збалансованістю фінансової системи території: теоретичні засади, "Актуальні проблеми державного управління, Д.: ДРІДУ НАДУ, 2008, 1 (31), с. 84 — 92.
7. Кузьмін О.Є. Трансформація підприємств: економічна оцінка та побудова систем менеджменту / О.Є. Кузьмін, А.С. Мороз, Н.Ю. Подольчак, Р.В. Шуляр. Монографія. — Львів: Видавництво НУ "ЛП", 2005, 336 с.
8. Куценко Т.Ф. Об'єднані територіальні громади в Україні: короткий аналітичний огляд / Т.Ф. Куценко, Є.Ю. Дударенко, "Економіка та держава", 2017, № 3, с. 64—70.
9. Маслов А.О., Гладковська А.Т. Сутність, типи, форми, можливості і загрози децентралізації, "Ефективна економіка", 2019, № 2. — URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6915> (дата звернення: 01.08.2019).
10. Йенс Л.А. Критерии эффективности в подходе к управлению государственными финансами // EUROSAI, 1999, № 6, с. 30—33.
11. Teoria del rationale in amministrazione di stato. — Roma: GSP, 1997, 455 p.
12. Takarani N. Teoria de diritto amministrativo. — Roma: GSP, 1998, 589 p.

References:

1. Bondarchuk, M. (2015), "Approaches to ranking causes of management crises in an industrial and commercial association", *Economics, Entrepreneurship, Management*, vol. 2, no. 1, pp. 15—21.
2. Velychko, O. (2014), "Integrated modeling of solutions in the system of distribution logistics of a fruit and vegetable cooperative", *Business: Theory and Practice, Verslas: Theory and Practice*, vol. 15, no. 1 4, pp. 362—370.
3. Honchar, O.I. (2018), "Theoretical principles of formation of an effective system for managing the economic potential of the enterprise", *Visnyk Khmel'nyts'koho natsional'noho universytetu. Ekonomichni nauky*, vol. 6 (1), pp. 207—209.

4. Dzhuryk, Kh.B. (2018), "Foreign experience of financing local self-government", *Modern Economics*, vol. 12, pp. 69—74.

5. Demchuk, N.I. (2009), "Mechanism of strategic development planning at the level of economic entities", *Ahrosvit*, vol. 13, pp. 42—48.

6. Karpyn'skyj, B. and Herasymenko, O. (2008), "Economic and organizational mechanism of state management of the balance of the financial system of the territory: theoretical principles", *Aktual'ni problemy derzhavnoho upravlinnia*, vol. 1 (31), pp. 84—92.

7. Kuz'min, O.Ye. Moroz, A.S. Podol'chak, N.Yu. and Shuliar, R.V. (2005), *Transformatsiia pidpriemstv: ekonomichna otsinka ta pobudova system menedzhmentu* [Transformation of enterprises: economic evaluation and construction of management systems], Vydavnytstvo NU "LP", L'viv, Ukraine.

8. Kutsenko, T.F. and Dudarenko, Ye.Yu. (2017), "United Territorial Communities in Ukraine: A Brief Analytical Review", *Ekonomika ta derzhava*, vol. 3, pp. 64—70.

9. Maslov, A.O. and Hladkov's'ka, A.T. (2019), "Essence, types, forms, possibilities and threats of decentralization", *Efektivna ekonomika*, vol. 2, available at: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6915> (Accessed 25 June 2019).

10. Jens, L.A. (1999), "Performance criteria in the approach to public finance management", *EUROSAI*, vol. 6, pp. 30—33.

11. GSP (1997), *Teoria del rationale in amministrazione di stato*, GSP, Roma, Italy.

12. Takarani, N. (1998), *Teoria de diritto amministrativo*, GSP, Roma, Italy.

Стаття надійшла до редакції 01.08.2019 р.

www.agrosvit.info

Передплатний індекс: 23847

Виходить 24 рази на рік

**Видання включено до переліку
наукових фахових видань України
з ЕКОНОМІКИ**